

जैन समाजात प्रचंड खपाचे व लोकप्रिय मासिक

जैन जागृति

(Since 1969)

www.jainjagruti.in

६२ ऋतुराज सोसायटी, पुणे-सातारा रोड
सिटी प्राईडच्या पुढची लेन, पुणे ४११०३७.

मो. : ८२६२०५६४८०, ✆ : ०२० - २४२९५५८३

मोबाईल : संजय ९८२२०८६९९७, सुनंदा ९४२३५६२९९१

संपादक व प्रकाशक : संजय के. चोरडिया

सहसंपादक : सौ. सुनंदा एस. चोरडिया

❖ संस्थापक ❖

स्व. श्री. कांतिलालजी चोरडिया

❖ वर्ष ५६ वे ❖ अंक ६ वा ❖ फेब्रुवारी २०२५ ❖ वीर संवत २५५१ ❖ विक्रम संवत २०८१

या अंकात	पान नं.	पान नं.
● पुण्याच्या व भारताच्या समृद्धीसाठी		● वीगन और जैन आहार ५०
झटला जैन समुदाय	१५	● नफरत V/S प्यार ५१
● अमेरिकेचे राष्ट्रीय अध्यक्ष डोनाल्ड ट्रम्प		● बिन जाने कित जाऊं - प्रश्नोत्तरी प्रवचन ६१
शपथ विधी - श्री. आशिषजी जैन उपस्थित	१९	● आदर्श जैन विवाह संस्था, पुणे ६४
● मराठी साहित्य संमेलन - दिल्ली	२०	● Password - पासवर्ड ६५
● धर्माच्या कॉलम मध्ये जैन लिहा	२०	● जीवन की पॉवर फुल बातें ६६
● श्री. सुभाषजी रुणवाल, मुंबई - पुरस्कार	२३	● हास्य जागृती ६७
● कव्हर तपशील	२४	● व्यवसायात जाहिरातीचे महत्त्व ६८
● निर्मलाजी छाजेड, पुणे - ७१ वा जन्मदिन	२५	● प्रा. डॉ. संजय चोरडिया, पुणे - पुरस्कार ७०
● आत्मा की पहचान	३१	● शिव चोरडिया, पुणे - तबला वादन ७१
● तीर्थ यात्रा करने से लाभ ही लाभ	३४	● शंका का समाधान ७५
● धर्म और विज्ञान	३५	● बैंक बेलेन्स - ACCOUNT ७७
● बेहतरीन जिंदगी जीने का तरीका	३७	● निर्भय जीवन : बंधनों से मुक्ति ७८
● आओ ! दुर्ध्यान छोड़ें !	४१	● प्रेम एक प्रवास नजरेपासून ते हृदयापर्यंत ७९
● देना मार्ग है निर्भार होने का	४५	● VTP स्थापना दिनाचा उत्सव, पुणे ८७
● सर्वोत्तम जैन पूजा सामायिक	४८	● स्वानंद महिला संस्था, पुणे ८९

जैन जागृति

❖ ११ ❖

फेब्रुवारी २०२५

● श्री. वालचंदजी संचेती, पुणे - पुरस्कार	८९	● सुरेखा बोरुंदिया, पुणे - पुरस्कार	९६
● IAS श्री. आनंदजी भंडारी - सन्मान	९०	● गांधी गुरुजी - निबंध स्पर्धा	९६
● जैन ओसवाल बोर्डिंग, नाशिक	९१	● मॅट्रीमोनियल गेट-टुगेदर, पुणे	९७
● श्री. नितीन बेदमुथा - निवड	९२	● श्री. नितीनजी ओस्तवाल, पुणे	९७
● श्री. राजेश शहा, पुणे	९३	● सुविचार	९९
● पारख परिवार, लोणावळा	९३	● सुरक्षा पुरे दिन की नौकरी है	१०१
● जैन कल्याणम, पुणे	९५	● विविध धार्मिक, सामाजिक बातम्या	

जैन जागृति मासिकाचे वर्गणी दर

	एक वर्ष	त्रिवार्षिक
साध्या पोस्टाने	५००	१५००
मेल पोस्टाने	१०००	३०००

या अंकाची किंमत ५० रुपये.

● Google Pay - M. 9822086997

सुसंस्कार व सदाचाराचा पुरस्कार करणाऱ्या 'जैन जागृति' मासिकाचे वर्गणीदार व्हा !

- वीतराग वाणी, आचार्य, साधू, साध्वी यांचे लेख, धार्मिक, सामाजिक व शैक्षणिक लेख, धार्मिक कथा, बोधकथा, ऐतिहासिक पुरुषांचे जीवन चरित्र, तीर्थक्षेत्र परिचय, समाज प्रबोधन लेखमाला, दीपावली पूजन विधी व मुहूर्त, आरोग्य व गृहोपयोगी लेख, विविध बातम्या इ. साहित्य जैन जागृतित प्रकाशित केले जाते.
- आपण स्वतः जैन जागृतिचे ग्राहक बना व आपले नातेवाईक, मित्र, व्यापारी बंधू इत्यादींना वर्गणीदार नसतील तर त्यांना वर्गणीदार होण्यास सांगा. ● 'जैन जागृति' मासिकाची वर्गणी भरून इतरांना भेट पाठवा.

जैन जागृति वर्गणी व जाहिरात - रोख/Google Pay - M. 9822086997 /
AT PAR चेक/पुणे चेकने/RTGS इत्यादी द्वारा पाठवावी

BANK ACCOUNT DETAILS - A/C Name : JAIN JAGRUTI

Bank : STATE BANK OF INDIA ● Branch : Market Yard, Pune 37.

Current A/c No. : 10521020146 ● IFS Code : SBIN0006117

'जैन जागृति' हे मासिक मालक, मुद्रक व प्रकाशक एस. के. चोरडिया यांनी प्रकाश ऑफसेट, शॉप नं. १२-१३, पर्वती टॉवर्स, पुणे - ४११००९ येथे छापून ६२ बी, ऋतुराज सोसायटी, पुणे-सातारा रोड, पुणे - ४११०३७ येथे प्रसिध्द केले. संपादक - एस. के. चोरडिया

"Jain Jagruti" monthly magazine is owned, printed & published by S. K. Chordia, Printed at Prakash Offset, Shop No. 12-13, Parvati Towers, Pune 411009. Published at 62-B, Ruturaj Society, Pune - Satara Road, Pune - 411 037. Editor - S. K. Chordia

टिप : या अंकात प्रसिध्द झालेल्या मताशी संपादक सहमत असतीलच असे नाही. जैन जागृति संबंधित कोणत्याही कायदेशीर कारवाईसाठी पुणे न्यायलय क्षेत्र ग्राह्य धरले जाईल.

जैन जागृति मासिकात जाहिरात व वर्गणीसाठी संपर्क करा

ऑफिस - मो. ८२६२०५६४८०, संजय : ९८२२०८६९९७ सुनंदा : ९४२३५६२९९१
जैन जागृती GST No. 27AACFJ5761D1ZH ♦ Email : jainjagruiti1969@gmail.com

♦ जैन जागृतिचे प्रतिनिधी ♦

- पुणे शहर, भोसरी, चिंचवड, निगडी ● जळगाव - श्री. अनील कुचेरिया, मो. : ९७६३६४५०५५
- धनकवडी, पुणे - श्री. सुरेंद्र हिरालालजी बोरा, मो. ७५८८९४३०१५ / ९३७३६८२१३७
- सिंहगड रोड, वारजे, चाकण, औंध - श्री. प्रकाशजी हरकचंदजी बोथरा, मो. ९०११९८३६६६ / ७२७२९७२९९९
- पुणे शहर, सांगवी ● यवतमाळ - श्री. नरेंद्र आलगावकर (जैन), मो. ८८५६०६२९४९
- गुरूवार पेठ, पुणे - श्री. जैन पुस्तक भंडार, फोन : २४४७२९५८
- महावीर प्रतिष्ठान, पुणे - निलम रमेशचंद्र शहा, मो. ९०९६८००५४७
- सदाशिव पेठ परिसर, पुणे - सौ. स्वाती राजेंद्रजी कटारिया, मो. : ९८८१२०४३९०
- पुणे - धिरज बाबुलालजी डुंगारवाल, मो. : ९३७१३६६७५२, ८००७५५११४४
- वडगाव शेरी, पुणे - सौ. भारती सुभाष नहार, मो. : ९८९०२७८३४६
- वडगाव मावळ, पुणे - श्री. राजेंद्र बाफना, मो. ९८२२२६२९०१
- अहमदनगर - श्री. महेश एम. मुनोत- मो. ९४२०६३९२३०
- जामखेड - श्री. गणेश लुंकड, मो. - ९५११८६१५११
- बीड - श्री. महावीर पन्नालालजी लोढा, मो. ९४२०५५६३२५
- सोनई, नेवासा, पाथर्डी - श्री. राजेंद्र मदनलालजी भळगत - मो. ९८८१४१४२१७
- कुर्डुवाडी, बार्शी - श्री. सुभाष मोहनलाल लुणिया, मो. ८७९३००००८१
- मुंबई खारघर- श्री. मदनलालजी गांधी-मो. ९८२०५३६७९३
- नाशिक - श्री. पुखराजजी बाबुलालजी जैन (कवाड) फोन:०२५३-२३११००८,मो.९४२३९३९९९०
- श्रीरामपूर -श्री. निलेश सुवालालजी हिरण, मो. : ९३२६९७२७४७
- बारामती- डॉ. महावीर छगनलालजी संचेती, फोन : ०२११२-२२३८०७ मो.:९३२५००४९५०
- अमळनेर, जि. जळगाव - श्री. मयुरकुमार केवलचंदजी जैन, मो. ९४२२६५७१७७
- धुळे - श्री. चेतन सतिष कोटेचा, सुभाषनगर, धुळे, मो. ९४०४१९२४३४, ९४२०६६१४२६
- शहादा, जि. नंदुरबार - श्री. मनोजकुमार विरचंदजी बाफना, मो. ९४२१५२९६२६
- इचलकरंजी, जि. कोल्हापूर - श्री. पोपटलालजी बिसनदासजी गुगळे, मो. ९८२२६५०९९८
- मिरज, जि. सांगली - श्री. राजेंद्र वसंतलाल शहा, मो. ९४२११०५७४८
- कोल्हापूर - सौ. लता कांतीलालजी ओसवाल, मो. ९४२३२८६०१४ फोन.०२३१-२६९५४३३
- सातारा व सातारा जिल्हा - श्री. जयकुमार कांतीलाल शहा, वाठार, मो. - ७५८८५६१३२०, ९८५०१८२६४४

मोबाईल : भवर राठोड 9689900371 / 9850757978

आशिष भुरट 9890126427, सौ. नीता भुरट 9822964651

वीरचंद हजारीमल घीवाला SINCE 1931®

४८८, गणेश पेठ, दगडी नागोबा के पास, पुणे - ४११००२

वीरचंद हजारीमल घीवाला - मांडोत टॉवर

शॉप नं. १९, मांडोत टॉवर, शांती नगर के सामने, हॉटेल गोकुळ के पास, कोंढवा बु., पुणे - ४११०४८

भैंस का एवम् गाय का शुद्ध घी

KC, राजस, विरोबा, कोल्हापुर श्रीराम, कृष्णा, नोवा, संप्रती, माधव, संस्कार,
उगम, अमूल, गोवर्धन एवम् हिंदुस्थान के प्रख्यात शुद्ध घी, सभी छोटी - बड़ी पैकिंग में उपलब्ध.

केसी

शुद्ध घी

विरोबा

सभी छोटी - बड़ी पैकिंग में उपलब्ध.

- * पापड - जयदुर्गा, जामनेर-अरीहंत-प्रफुल्ल, लिज्जत, हनुमान, जैनम-गुजरात, फ्रॅम्स, बटाटा पापड, डिस्को पापड, कुरडई.
- * खिचिया - मारवाडी, मका, नाचनी, चावल खिचिया.
- * खाकरा - शबरी, लोटस, फंडु एवम् ३० प्रकार के खाकरे तथा मिनी, मोबाईल खाकरा, सुरज शुद्ध घी खाकरा.
- * टिन फूडस् - लालजी-हल्दीराम रसगुल्ला, विजय-आदिती मँगोपल्प.
- * राजस्थानी खजाना - जयदुर्गा पापड, राबोडी, बडी, हरी-लाल अथाणा मिर्ची, केर-केर सांगरी-गुंदा-आम-मिक्स-लिंबु-मिठा लिंबु आचार-ठंडा मीठा गुलकंद, छास मसाला, राजस्थानी हिंग पावडर.
- * आटा - संगीता, तलोद, इमार तयार आटा (२० प्रकार).
- * मुखवास - नमस्कार, आनंद, लक्ष्मी, केशररत्न, जम्बुश्री गुलकंद - केशर.
- * सरबत सीरप - मुंबई - होममेड, मॅप्रो सरबत, गुरुजी-बेलगाम ठंडाई, पीस्ता-बदाम सीरप, माला सरबत.
- * बेकरी उत्पादन - मालपाणी, पार्श्वनाथ, प्रॉडक्टस, कराची बिस्कीट, हनीबेल केक, एम आर कॉफी, चितळे गुलाबजाम मिक्स, राजगीरा लाडु-वडी-चिक्की, इलायची गुलकंद रोल, सोन रोल, जैन नुडल्स, सुरभी केचअप, प्रवाळ युक्त गुलकंद, तरह तरह के नमकीन, कल्याण भेळ, भोरे भडंग, साहील चकली.
- * प्रोडन फूडस् - ग्रीन पीज, चितळे श्रीखंड-आम्रखंड, मँगो पल्प, अमूल उत्पादन.

*** लक्ष्मीनारायण चिबडा * वर्धमान चहा पावडर * एम आर कॉफी**

और बहुत कुछ तथा सिझनल आईटम * दोनों दुकानों में एकही भाव

समय : सुबह-९.३० से १.३० । दोपहर-३.३० से ७.३० । रविवार बंद

पुण्याच्या व भारताच्या समृद्धीसाठी झटला जैन समुदाय

लेखक : युवराज शहा, पुणे. मो. ९८२३०५५६०६

गुजराथी, मारवाडी, पारसी आणि बोहरा या समाजाची पूर्वापार ओळख मूख्यत्वे व्यापारी समाज म्हणूनच आहे. हा समाज संख्येने आजही अल्प असला तरी येथील व्यापार उद्योगावर आणि अर्थव्यवस्थेवर स्वातंत्र्य पुर्व काळापासून या वर्गाचेच अगदी आजही वर्चस्व राहिले आहे. औरंगजेबाच्या मृत्यू नंतर मुघल साम्राज्याचा शेवट सुरू झाला आणि भारताच्या भूभागावर मोठी स्थित्यंतरे सुरू झाली. औरंगजेब कितीही वादग्रस्त असला तरी त्याच्या काळात कायदा व सुव्यवस्था तुलनेने अन्य राजवटीपेक्षा चांगली होती आणि गुजराथ राज्य हे किनारी असल्याने त्याकाळात सुरत हे मोठे व्यापारी केंद्र बनले होते. त्याच्या काळात अनेक पारशी, इराणी आणि अरबी लोकांची गलबते सुरत बंदरात व्यापारासाठी येत असत, त्यात बहुतांशी पारशी समाज तर त्यांच्या मूळ इराणी आखातातील अशांतते मूळे हळू हळू गुजराथ मध्येच नडीयाद भागात स्थिरावला. औरंगजेबाचा मृत्यू गुजराथ मधील दाहोद येथेच झाला आणि त्यानंतरच सुरतच्या व्यापारीकेंद्राची एका अर्थाने अस्तंगताची सुरवात ठरली, त्याच काळात इकडे मुंबईचा ताबा असलेल्या पोर्तुगाल राजाने आपल्या कन्येच्या लग्नानिमित्त ब्रिटीशांना हुंड्यापोटी मुंबई देवून टाकली आणि भारतात इस्ट इंडिया कंपनीकडे व्यापाराची सूत्रे आली. ब्रिटीशांच्या शिस्तप्रिय राजवटीमुळे तेथील कायदा आणि सुव्यवस्था पुर्ण भारतात चांगली होती, पोर्तूगिज गोव्यात सरकले आणि मुंबई जगातली सर्वात गजबजलेली बाजारपेठ बनली आणि देशाच्या विभिन्न भागातून लोक मुंबईकडे आकर्षित होऊ लागले गुजराथचा आजचा बराचसा भुभाग तत्कालीन मुंबई

प्रांतातच होता. त्यामुळे तिथले सगळे पारशी, गुजराथी, मारवाडी, इराणी आणि अन्य व्यापारी या नव्या उदयोन्मुख व्यापारी केंद्रात दाखल होऊ लागले, पिढ्यांन पिढ्या पुढे ही प्रक्रिया चालूच राहिली आणि तेव्हापासून मुंबईची वाटचाल जगातल्या मोठ्या उद्यमनगरीच्या दिशेने सुरू झाली. तेव्हापासूनच येथील अर्थशास्त्रावर हे समाज आजपावेतो प्रभाव टिकवून आहेत.

ब्रिटीशांचा अंमल सुरू होण्यापूर्वी हे बहुतांशी समाज आपआपल्या प्रांतातच स्थिर होते. कच्छ, मेवाड, मारवाड, राजपूताना हे प्रदेश भौगोलिक दृष्ट्या अत्यंत प्रतिकूल, वाळवंटी आणि दलदलीचे होते. पिकपाणी नाही, मैलोमैली गावे नाहीत, उदरनिर्वाहासाठी इथले लोक राजेरजवाड्यांकडे छोट्या मोठ्या नोकऱ्या करत. सैन्याला रसद पुरवणे, राजप्रासाद उभारणे, सैन्यात भरती होणे, या भागातील संगमरवरी खाणींमध्ये कामे करणे आणि शेती व्यापार नसल्याने कलाकुसरी सारखी बैठी कामे करणे, तेथिल प्रतिकूल भुगोलामुळे हे लोक अत्यंत कणखर, काटकसरी, सहनशील आणि लढवैय्ये वृत्तीचे बनले. त्यांच्या संचयीवृत्तीमुळेच आणि काटकसरीपणा मुळेच त्यांना कंजूस समजले जात असे. ब्रिटीशांच्या आगमना नंतर येथील राजेरजवाड्यांचा अस्त सुरू झाला आणि येथील भुभागावरील मोठा समाज बेकार झाला, शेतीवाडी नाही, पाण्याचे दुर्भिक्ष्य, कामे नाहीत यामुळे उपजिवीकेसाठी हा सर्व समाज देशभर पायपिट करू लागला, जहाँ न जाए बैलगाडी वहाँ जाए मारवाडी, ही उक्ती त्यामुळेच प्रचलित झाली आणि मुंबईमार्गे हा मूळ व्यापारी स्थायीभाव असलेला समाज महाराष्ट्राच्या निरनिराळ्या ग्रामीण भागात अगदी

छोट्या छोट्या वाड्यावस्त्यांवर कापड चोपड, किराणा मालाची दुकाने थाटू लागला. एकाच भौगोलिक भुभागातून आल्यामुळे पारशी, बोहरी, गुजराथी, मारवाडी, माहेश्वरी सगळ्यांची व्यापारी भाषा ही गुजराथीच होती आणि या सर्वांनी मुंबईच्या व्यापारावर वर्चस्व प्रस्थापित केले.

मुंबई लगतच पुणे असल्याने स्वाभाविकपणे पुण्यातही त्याकाळापासूनच या समाजाकडेच व्यापाराची सुत्रे आपसूक आल्याचे दिसून येते.

पुण्यातील व्यापार वृद्धीगत व्हावा म्हणून पेशव्यानी या सर्व उद्यमशील लोकांना अनेक सवलती दिल्या. बाजारपेठा निर्माण केल्या. पेशवाईत जरी हा समाज पुण्यात मोठ्या प्रमाणात आला तरी शिवाजी महाराजांच्या काळापासूनच या समाजाचे पुण्याशी व्यापारी धागे सापडतात. शत्रुला दारूगोळा विकला म्हणून रेव्हीगटन आणि त्याच्या साथीदारांना रायगडावर कैद करण्यात आले होते. त्याची सूटका करण्यासाठी वणीदास या गुजराथी व्यापाऱ्यांने ईस्ट इंडिया कंपनी बरोबर शिष्टाई केली होती. (संदर्भ. पेशवे इतिहास, पृष्ठ क्रमांक ८७, १० मार्च १६५२). सन १६७५ मध्ये शिवाजी महाराजांनी सुरत येथे येवून ईस्ट इंडिया कंपनीकडून मोठ्या प्रमाणावर मालाची खरेदी केली होती. त्या व्यवहाराची हुंडी गिरीधरलाल दलाल यांचे मार्फत वटविण्यात आल्याची नोंद आढळते. सुरतेच्याच मनोहरदास यांना दस्तूरखूद शाहू महाराजांनी सातारा येथे पेढी टाकावी म्हणून विनंती केल्याचे पेशवे दफतरात आढळते. यावरून १७ व्या शतका पासूनच या व्यापारी समाजाचे आणि पेशव्यांचे संबंध दिसून येतात. पेशव्यांचे सावकार किंवा अर्थसहाय्यक, टांकसाळ मालक हे प्रामुख्याने जैन समाजाचे होते, पण त्या काळी त्यांच्या उपासनेची धर्मस्थळे नसल्याने हे सर्व सावकार व्यापारी चातुर्मासात आपल्या मुळ वतनात निघून जात असत. त्याकाळात पेशव्यांना मोठ्या अर्थटंचाईला तोंड द्यावे

लागत असे. तेव्हा पेशव्यांनी या सर्व साहुकारांकडे विचारणा केली असता आम्ही आमची येथे धर्मस्थळे, मंदीरे नसल्याने आम्ही धार्मिक कारणासाठी येथे राहू शकत नाही अशी अडचण सांगितली. तेव्हा काही अटी घालून पुण्यातील तत्कालीन वेताळपेठेत एकमात्र भुयारी जैनमंदीर बांधण्यास पेशव्यांनी परवानगी दिल्याची नोंद आहे. आजचे गुरूवार पेठेतील तेच प्राचीन गोडीजी जैन मंदीर पेशवे कालीन आहे. या मंदीरामुळे मोठ्या प्रमाणावर जैन व्यापारी पुण्यात येवू लागले आणि पुण्याचा विकास होऊ लागला. त्याकाळात शनिवारवाड्या लगतची बहुतांशी दुकाने जैन, गुजराथी, मारवाडी समाजाची होती.

त्या काळात १७५१ मध्ये दयाराम आत्माराम शहा हुंडीवाले ही पेढी खूप प्रसिद्ध होती. पेशव्यांचे सर्व व्यवहार या पेढीमार्फतच होत असत. १८०० साली नाना फडणविसाच्या मृत्यू नंतर त्यांच्या ५०० पठाणी अंगरक्षकांनी पगारासाठी संप पुकारून अंतयात्रा रोखून धरली होती, त्या वेळी याच पेढीच्या दुल्लभशेठ यांनी हस्तक्षेप करून सर्वांचे पगार देवून हा संप मिटविला होता व नंतरच अंतयात्रा पडली अशी नोंद आहे. (संदर्भ : वासूदेव वामन खैरे, ऐतिहासिक लेखसंग्रह पृष्ठ क्रमांक ५२५८/ भाग १२) बडोद्याच्या गायकवाड सरकारने दिलेल्या सर्व हुंड्या याच पेढी मार्फत वटविल्या जात असत.

आज लक्ष्मी रोडवर जेथे गुजराथ लॉज आहे तेथे वल्लभसुंदरशेठची पेढी होती. १७६३ मध्ये निजामाने पेशव्यांवर हल्ला केला तेव्हा तहापोटी निजामांना १३५०० रूपये निजामांना द्यायचे होते, पण आर्थिक तंगीमुळे पेशव्यांना तेव्हा शक्य नव्हते तेव्हा याच पेढीमार्फत ते पैसे चूकते केले गेले. त्यावेळी विशेष बाब म्हणून पेशव्यांनी वल्लभसुंदरजीची घरपट्टी कायम माफ केली होती. पुरुषोत्तम मुरली, दुर्लभशेठ गोवींदजी, हरीभक्ती, दयाराम आत्माराम या पेढ्या पेशव्यांचे पूर्ण अर्थकारण सांभाळत होत्या. दुर्लभशेठ

गोविंददास यांचा तर पेशव्यांशी विशेष स्नेहबंध होता. याचे कारण ते पेशव्यांची टाकसाळ चालवत होते. पेशव्यांना दारूगोळा ही पूरवत असत. पेशव्यांनी त्यांची नियुक्ती मानद न्यायाधीश म्हणून केली होती. चतुःश्रृंगीचे मंदीर त्यांनीच बांधून दिले होते. १८३० मध्ये ज्यांनी निवडुंग्या विठोबाचे मंदीर बांधले. त्या शा पूरुषोत्तमदास अंबादास यांची पेढीसुद्धा पेशव्यांची आधारस्तंभ होती. १८१७ मध्ये इंग्रजांनी जेव्हा पुण्यावर पहीला हल्ला केला तेव्हा सर्वांनी घाबरून सर्व पेढ्या बंद केल्या होत्या. त्या वेळीही हरेश्वरभाई यांनी इंग्रजांशी शिष्टाई करून पुन्हा सर्व व्यवहार सुरू केले होते. पुरुषोत्तम दलछाराम या पेढीचे गणपतदास दलछाराम यांच्या निधनानंतर तर लोकमान्य टिळकांनी विशेष संपादकीय लिहले होते, तसेच १८९७ मध्ये प्लेगच्या साथीच्या वेळी व्यापाऱ्यांनी शहरभर स्वस्त धान्य विक्री केंद्रे व पाणपोया सुरू केल्याची विशेष दखलन केसरीने अग्रलेख लिहून घेतली आहे. पुरुषोत्तम दलछाराम यांनी तर थेट सज्जनगडावर जावून विहीर बांधून दिल्याची नोंद आहे. अशा प्रकारे तत्कालीन स्थानिक समाजव्यवस्थेत हे सर्व बाहेरून आलेले समाज समरस आणि एकरूप झाल्याचे दिसून येते. १८३० मध्ये नानूभाई कृष्णदास जव्हेरी यांनी केलेल्या वस्तीपत्रक नोंदीनुसार पूण्यात शंभरावर गुजराथी कुटूंब रहात असल्याच्या नोंदी आढळतात. अनेक पोटजातीही आढळतात. मात्र व्यापार उदीमा पलीकडे हे समाज इतर गोष्टीत फारसी ढवळाढवळ करताना दिसत नसत. स्वातंत्र्य चळवळीत मात्र गांधीजींच्या प्रभावामुळे अनेकांनी सक्रीय सहभाग घेतल्याचे दिसून येते. स्वातंत्र्यतोर काळात पोपटलाल शहा, मोहन धारीया, लिलाबाई मर्चंट, चंद्रकांत छाजेड, अभय छाजेड अशी काही अपवादात्मक तूरळक लोक राजकारणात दिसून येतात, पण येथील सामाजिक चळवळींमध्ये पन्नलाल सुराणा, कर्मवीर भाऊराव पाटील, आशिया खंडातील पहील्या शेअर बाजाराचे संस्थापक प्रेमचंद रायचंद, चित्रपट व्यवसायाची

पताका फडकविणारे व्ही. शांताराम, पहीला साखर कारखाना आणि पुणे मुंबई लोहमार्ग उभारणारे उद्योगपती वालचंद हिराचंद, बजाज, फिरोदीया, पुण्यातील कापडाची एकमेव मिल सुरू करणारे राजाबहादूर पित्ती, रतन टाटा, सायरस पुनावाला, वृत्तपत्र व्यवसायातील साहू शांतीप्रसाद जैन, जवाहरलाल दर्डा, सामाजिक चळवळीत व राष्ट्रीय आपत्तीत महत्वाची भूमिका बजावणारे शांतीलाल मुथ्था, राष्ट्रीय एकात्मतेसाठी चळवळ करणारे संजय नहार असे कितीतरी उल्लेख करता येईल.

दगेधोप्यांपासून दूर रहाणारा हा शांतता प्रिय अहिंसक समाज असून कुठल्याही संकटांशी संघर्ष करत स्वकष्टाने सक्षम झाला आहे. आता देशातच नाही तर जगातील सर्व देशांच्या अर्थव्यवस्थेत लक्षणिय वाटा उचलत आहे. आपल्या देशाच्या संपत्ती निर्माणामध्ये अक्वल भरीव सहभाग घेवून भारताला सक्षम बनविण्यात या उद्यमशील समाजाचे योगदान कुणीही नाकारू शकणार नाही.

**WE ARE
BRAND CREATORS
ADVERTISE WITH US**

Jain Jagruti
(Since 1969)

Mobile : 9822086997, 8262056480
E-mail : jainjagruti1969@gmail.com
Website : www.jainjagruti.in

इलेक्ट्रॉनिक वजन काटे

▲ SSP-DLX

▲ TT- Black

▲ JW

▲ SSP-Excel

▲ SSP - LC

▲ SSP-Bench

▲ Crane

▲ Hanging Scale

▲ SPP - BLACK

Electronic Rickshaw Meter

GPS GSM Auto / Taxi Meter

▲ Weighbridge

▲ SRP-SS

विक्रीपश्चात तत्पर सेवा

सॅनसुई इलेक्ट्रॉनिक्स प्रा. लि.

इ-५९, मार्केटयाई, कृषी पणन मंडळ जवळ, गुलटेकडी, पुणे ४११ ०३७

फोन: (०२०) २४२०६००० मो.: ९८२३८८८८८८

Email: info@weighbridge.us Website: www.sansuiscales.com

जैन कल्याणम का ९ वा स्थापना दिवस उत्साह के साथ मनाया गया

पुणे : जैन समुदाय में विवाह योग्य लड़का और लड़की के विवाह की व्यवस्था करने का काम करने वाली जैन कल्याणम संस्था का ९वा स्थापना दिवस उत्साह के साथ मनाया गया। यदि पारिवारिक व्यवस्था को जीवित रखना है तो विवाह संस्था को सही होना होगा। सही वर-वधू का मिलन कराने का काम करने वाली एजेंसी विश्वसनीय होनी चाहिए। इस कार्य में पारदर्शिता बहुत जरूरी है। और जैन कल्याणम संस्था इस कसौटी पर खरी उतरी है। इन शब्दों के साथ उपस्थित गणमान्य अतिथियों ने इस अवसर पर जैन कल्याणम के कार्य की सराहना की।

जीतो अपेक्स के राष्ट्रीय अध्यक्ष विजयजी भंडारी, रसिकलालजी धारीवाल फाउंडेशन की अध्यक्ष शोभाजी धारीवाल, ओसवाल बंधु समाज के अध्यक्ष वालचंदजी संचेती, पोपटलालजी ओस्तवाल, विजयकांतजी कोठारी, इंदरजी जैन, राजेशजी सांकला, द्वारकाजी जालान, सतीशजी बनवट, चकोरजी गांधी, राजेंद्रजी जैन, रवींद्रजी सांकला, लतिका सांकला, इंदरजी छाजेड़, रायकुमारजी नहार, अचलजी जैन, मनोजजी छाजेड़, राजेंद्रजी बाठिया, विलासजी राठोड, अविनाशजी चोरडिया, ललीतजी जैन, जे. पी. श्रॉफ, सागरजी सांकला, प्रविणजी चोरबेले, प्रियंकाजी परमार, चेतनजी भंडारी, पंकजजी कर्नावट, पूनमजी ओसवाल, चंद्रकांतजी लोढा, विमलजी बाफना आदी गणमान्य लोग बड़ी संख्या में

उपस्थित थे।

इस अवसर पर जैन कल्याणम के निदेशक सचिन जैन ने संस्था के कार्य का परिचय दिया। तो पूर्णमा मुंदड़ा ने जैन कल्याणम की कार्यप्रणाली के बारे में जानकारी दी। उन्होंने बताया कि कैसे जैन कल्याणम अप के माध्यम से प्रौद्योगिकी की मदद से पारदर्शी तरीके से काम करता है। कार्यक्रम का संचालन लायन्स क्लब के द्वारका जालान ने किया। इस अवसर पर जैन समुदाय में विवाह योग्य वर-वधू का विवाह कराने के लिए कई वर्षों से काम कर रहे पृथ्वीराजजी धोका, सुभाषजी ललवानी, शशिकांतजी मुणोत, दिलीपजी मेहता, सुनीलजी सांकला, संपतजी गादिया, सुनीलजी देसरडा, अशोकजी जैन, सुभाषजी खिंवरसरा, सुभाषजी शाह इन गणमान्य व्यक्तियों को जैन कल्याणम की ओर से सम्मानित किया गया।

श्री. विजयजी भंडारीने कहा की जैसे-जैसे समय बदल रहा है, समाज भी बदल रहा है। अतः पारिवारिक व्यवस्था भी बदल रही है। हर परिवार के बच्चे अब पढ़ रहे हैं। उच्च शिक्षित हो रहे हैं। परिणामस्वरूप विवाह योग्य वर-वधू और उनके परिवारों की उम्मीदें भी पहले जैसी नहीं रह गई हैं। अलग-अलग उम्मीदें हैं। इसलिए, जैन कल्याणम जैसी संस्थाएँ इन अपेक्षाओं को पूरा करते हुए उपयुक्त वर और वधू के विवाह की व्यवस्था करने में बहुत महत्वपूर्ण भूमिका निभा रही हैं। सचिन जैन और उनकी टीम यह काम बहुत ईमानदारी और पारदर्शिता से कर रही है। जैन कल्याणम के पास ३४ हजार विवाह योग्य वर-वधू की जानकारी है। और अब तक उनकी मध्यस्थता से करीब ७५० शादियाँ कराई जा चुकी हैं। समाज के लिए यह अत्यंत उपयोगी कार्य कर रहे हैं। उनके काम के लिए शुभकामनाएँ।

शोभाजी धारीवाल, चकोरजी गांधी इ. अपने मनोगत में जैन कल्याणक श्री. सचीन जैन को शुभकामना दिए।

**सुरेखा बोरुंदिया, पुणे
“स्वाध्यायी शिरोमणी पुरस्कार”**

विश्रांतवाडी, पुणे येथील सुरेखा राजेन्द्रजी बोरुंदिया यांना अ.भा.श्री वर्धमान स्थानकवासी जैन स्वाध्याय संघ द्वारा दुर्ग, छत्तीसगड येथील स्वाध्यायी शिबीर मध्ये ‘स्वाध्यायी शिरोमणी पुरस्कार’ देवून सन्मानित केले. सुरेखाजी गत २७ वर्ष चातुर्मासात स्वाध्यायी म्हणून जात असून त्या द्वारे जैन शासनाची सेवा करत आहेत. आळंदी नगर परिषद तर्फे त्यांना आदर्श महिला सन्मान मिळाला आहे. अभिनंदन ! •

**श्री गांधी गुरुजी शैक्षणिक व सामाजिक
संस्था आयोजित – निबंध स्पर्धा**

सालाबादाप्रमाणे संस्थे मार्फत पुढील विषयावर निबंध स्पर्धा आयोजित करणेत येत आहे. स्पर्धा सर्वांसाठी खुली असून शब्दांची पाबंदी/मर्यादा नाही.

विषय : “कुटुंबात किती मुले असावीत.”

निबंध दि. ३०/४/२०२५ पर्यंत पुढील पत्त्यावर पाठविणेत यावेत.

प्रथम पारितोषिक : रु. ५००१/-

द्वितीय पारितोषिक : रु. ३००१/-

तृतीय पारितोषिक : रु. २००१/-

(सोबत सर्टीफिकेट ही देण्यात येईल.)

बक्षिसाची रक्कम व सर्टीफिकेट घरपोच पाठविणेत येईल.

पत्ता : आर.आर. गांधी, प्रधान जिल्हा न्यायाधिश (नि.) मुख्य विधी अधिकारी, महावितरण, महाराष्ट्र शासन, १२०४, वर्धमान इस्टेट, चिवडा गल्ली, लालबाग, मुंबई - ४०००१२. •

जास्तीत जास्त जैन समाजापर्यंत पोहचण्याचा सर्वांत खात्रीशीर, सर्वांत सोपा व सर्वांत स्वस्त मार्ग

जैन जागृति

जैन जागृति जाहिरात देऊन
जैन समाजाशी संवाद साधा.

**जैन जागृति - एप्रिल २०२५
“भगवान महावीर जन्मकल्याणक अंक”**

एप्रिल २०२५ अंकासाठी २० मार्च २०२५ पर्यंत जाहिरात पाठवा.

आर्ट पेपर वर रंगीत (Colour) जाहिरात	
पूर्ण पान	रु. ९०००/-*
१/२ पान	रु. ४७००/-*
GST - 5% Extra.	

व्हाईट पेपरवर एका रंगात (Black & White) जाहिरात	
पूर्ण पान	रु. ४२००/-
१/२ पान	रु. २५००/-
१/४ पान	रु. १४००/-

आजच्या स्पर्धेच्या युगात जाहिरात ही अत्यावश्यक बाब झाली आहे. जैन समाजात ‘जैन जागृति’ हे सर्वांत प्रभावी माध्यम आहे. आपल्या व्यवसायाची जाहिरात ‘जैन जागृति’ मध्ये द्या. - संपादक
E-mail - jainjagrti1969@gmail.com website - www.jainjagrti.in

**पुणे में जैन मॅट्रीमोनियल गेट-टुगेदर
रविवार २३ मार्च २०२५**

शिक्षा मन के अनुरूप हो गई है। करियर, नौकरी, बिजनेस में सेटल होने के साथ-साथ अब हर युवक-युवती का सपना होता है कि उसे मनचहा जीवनसाथी मिले।

ये उच्च शिक्षित युवा शादी के बारे में स्पष्ट विचार रखते हैं और अपनी अपेक्षाओं के अनुसार साथी की तलाश करते हैं, जिसमें साथी चुनते समय शैक्षणिक स्तर, करियर और कई अन्य कारण शामिल होते हैं। हालाँकि, आज की व्यस्त जीवनशैली में जीवनसाथी के चयन की प्रक्रिया और साथी ढूँढना अधिक कठिन हो गया है।

वेबसाइट / पोर्टल के माध्यम से कई विकल्प हैं, उनसे बातचीत और मेल मिलाप महत्वपूर्ण हैं। आज की व्यस्त जीवनशैली युवाओं और परिवारों में सक्रिय भूमिका निभाने की कमी महसूस होती है एवं विवाह की उम्र बढ़ती जा रही है एवं जीवनसाथी ढूँढना चुनौतीपूर्ण हो गया है।

भारतीय जैन संघटना वैवाहिक समस्याओं के समाधान के लिए प्रयासरत है। इस पृष्ठभूमि में, उच्च शिक्षित युवाओं के लिए 'जैन मॅट्रीमोनियल-गेट-टुगेदर' का आयोजन रविवार, २३ मार्च २०२५ को 'ओ' होटल, कोरेगांव पार्क, पुणे में किया गया है। इस कार्यक्रम में देशभर से जैन प्रोफेशनल स्नातक, स्नातकोत्तर और उच्च शिक्षित युवा भाग ले सकते हैं। गतिविधि के माध्यम से उन्हें एक-दूसरे से मिलने का मौका मिलेगा, जिससे उन्हें जीवन के इस महत्वपूर्ण निर्णय में मदद मिलेगी।

आवेदन करने की अंतिम तिथि: १५ मार्च २०२५
आवेदन करने के लिए

<https://bjsindia.org/BjsMatrimonial/>

अधिक जानकारी के लिए संपर्क :

* श्रीपालजी लालवाणी : ९८२३९७७४७२

* विजयजी पारख : ९८२२४२४३१६

* बीजेएस मुख्य कार्यालय :

०२०-६६०५०१२३ / ६६०५०१७२

**श्री. नितीनजी ओस्तवाल, पुणे
६० वा वाढदिवस उत्साहात साजरा**

पुणे येथील युवा कार्यकर्ते व महावीर प्रतिष्ठानचे ट्रस्टी श्री. नितीनजी हरकचंदजी ओस्तवाल यांचा ६० वा वाढदिवस २६ जानेवारी २०२५ रोजी अनोख्या पद्धतीने साजरा करण्यात आला. त्यांच्या वतीने अपंग कल्याणकारी शिक्षण संस्था व संशोधन केंद्र वानवडी येथे १२ संच एल्बो क्लच (चालण्यासाठी मदत करणाऱ्या काठ्या) अपंग मुलांना वाटप करण्यात आले. या कार्यक्रमात लाभार्थी मुलांच्या चेहऱ्यावर आनंदाचे भाव पाहायला मिळाले.

कार्यक्रमास नितीनजी ओस्तवाल यांच्यासोबत त्यांचे वडील हरकचंदजी, त्यांच्या पत्नी स्मिताजी, मुलगा सिद्धार्थजी आणि सून कोमलजी हे संपूर्ण कुटुंबीय उपस्थित होते.

तसेच ओस्तवाल परिवारा तर्फे गेट-टुगेदरचे आयोजन करण्यात आले. यावेळी अनेक संस्थांनी व व्यक्तींनी श्री. नितीनजी ओस्तवाल यांचा सत्कार करून शुभेच्छा दिल्या.

Hitech Scaffolding Pvt. Ltd.

(Formerly Hitech Indeco Hiring Pvt. Ltd.)

ON RENTAL BASIS

SCAFFOLDING MATERIAL ON HIRE

- Props
- Spans
- Centering Plates
- Pipes
- Couplers
- Platforms
- Cuplock System
- H Frames
- C Channels
- U Jack
- Base Jack
- Joint Pins
- Square Block

CORPORATE OFFICE

404, Decision Tower, Near City Pride Multiplex, Pune - Satara Road, Pune - 411 037.
Phone : 020 - 24215599 Mobile - 9922011033 / 8888601000
Email - hitechindeco@gmail.com website - www.hitechscaffolding.com

॥ तृतीय पुण्यस्मरण ॥

स्व. श्री. बाबुलालजी भिवराजजी डुंगरवाल

जन्म दि. : १० नोव्हेंबर १९४७ संथारा समाधिमरण : ४ फेब्रुवारी २०२२

स्मृतीची एक ज्योत मनामध्ये तेवणारी, अगत्य अन् सचोटी प्रमाण मानणारी । प्रामाणिकता, सच्चेपणा चिरंतण जपणारी, तुमच्या स्मृतीरूपाने मनामनात प्रकाशणारी आम्हां सर्वांची भावपूर्ण श्रध्दांजली !

श्रीमती राजकुंवर बाबुलालजी डुंगरवाल

विनोदकुमार - सौ. सुनिता, धिरजकुमार - सौ. निशा

सौ. राखी प्रशांतकुमार कोठारी - पुणे, सौ. सपना डॉ. महावीर संचेती - बारामती
सिध्दी, सुयश, समिक्षा, तनिषा, अरिषा, निधी एवं डुंगरवाल परिवार - पारगांव मोटे, पुणे

◆ श्री साईनाथ मेडिकल स्टोअर्स ◆

जेनेरिक औषधांवर ५०% सवलत

२४० नारायण पेठ, गरुड गणपती समोर, लक्ष्मी रोड, पुणे ३०. मो. : ९३७९३६६७५२, ८००७५५९९४४

सुविचार

- * केवल भाई का ही रिश्ता ऐसा है जो... पिता की तरह डाँट सकता है... और दोस्त की तरह हर मुश्किल में साथ खड़ा रह सकता है...
- * इतने बुरे तो नहीं थे... जितने इल्जाम लगाये लोगों ने... कुछ किस्मत खराब थी... कुछ आग लगाई लोगों ने।
- * इंसान गलत कार्य करते समय दाएँ... बाएँ... आगे... पीछे... चारों तरफ देखता है... बस उपर देखना भूल जाता है...
- * जो चालाक बन कर दूसरों के दिल और जज्बातों से खेलते हैं... यकीन मानो वो एक दिन खुद खिलौना बनकर रह जाते हैं...
- * कोई बच्चे नहीं है हम जो किसी कि होशियारी समझ नहीं पाते... चालाकियाँ सब की समझ में आती हैं बस बोलकर रिश्ता खराब नहीं करना चाहते...
- * अब इतनी ज्यादा समझ आ गयी है कि... ना तो किसी के साथ बहस करने का मन करता है... और ना ही समझाने का...
- * जिंदगी में डाली से गिरता हुआ पत्ता भी हमें सिखाता है कि अगर तुम बोझ बन जाओगे तो अपने भी तुम्हें गिरा देंगे...
- * मित्रता कोई स्वार्थ नहीं बल्कि एक विश्वास है... जहाँ सुख में हँसी-मजाक से लेकर संकट तक साथ देने की जिम्मेदारी होती है...

**वायरस से बचना हो तो
वैक्सिन जरूरी है।
दुर्विचार से बचना हो तो
शुभभाव जरूरी है।**

श्री. दर्पण बरडिया – निधन अंगदान करुन ३ लोकांना जीवनदान

नागपुर येथील श्री. दर्पण सुरेंद्रजी बरडिया (वय ४३) यांना अचानक डोकेदुखी व चक्कर यायला लागले, उल्टी पण झाली. त्यांना हॉस्पिटल मध्ये अॅडमीट केल्यानंतर आठ दिवस उपचारा नंतर डॉक्टरांनी त्यांना ब्रेन डेड घोषित केले. दर्पणचे वडील सुरेंद्रजी व पत्नी नित्या यांनी दर्पणचे अवयव दान करण्याचा निर्णय घेतला.

दर्पणचे हृदय, दोन किडनी व डोळे दान करण्यात आले. बरडिया परिवाराचा या अवयव दानाच्या निर्णयामुळे तीन लोकांना जीवनदान मिळाले. दैनिक भासकर नागपुर तर्फे मुख्यमंत्री श्री. देवेंद्रजी फडणवीस यांच्या हस्ते नित्या दर्पण बरडिया यांचा विशेष सन्मान करण्यात आला.

श्री. पन्नालालजी संचेती – निधन

मार्केटयार्ड, पुणे येथील मे. बन्सीलाल लखीचंद संचेती पेढीचे संचालक श्री. पन्नालालजी लखमीचंदजी संचेती (वय ९२) त्यांचे २५ जानेवारी २०२५ रोजी वृद्धापकाळाने निधन झाले. त्यांच्या पश्चात मुले, सुना, नातवंडे, पुतणे असा परिवार आहे. मार्केटयार्डातील व्यापारी अभयजी संचेती यांचे ते चुलते होते.

**जीते जी रक्तदान
मरने के बाद नेत्रदान, देहदान**

ताराबाई दुगड – समाधीमरण

पुणे येथील सुश्राविका ताराबाई सतीशजी दुगड (वय ८२) यांना १ जानेवारी २०२५ रोजी समाधीमरण लाभले. त्यांना प.पू. विराटसागरजी म.सा. व प.पू. सुमनप्रभाजी म.सा. नी संपूर्ण सजगावस्थेत संधारा दिला. स्व. सतीशजी भिकमदास दुगड (रिटायर्ड डेप्युटी सिटी इंजिनियर, पुणे मनपा) यांच्या त्या धर्मपत्नी होत्या. त्यांच्या पश्चात दुगड हॉस्पिटलचे डायरेक्टर डॉक्टर मिलिंद (स्त्री रोग तज्ञ) व आनंद प्रिंटर्स चे प्रशांत ही दोन मुले, सौ. लिना व सौ. राखी या सुना तसचे नातवंडे असा परिवार आहे.

श्री. किशोरजी गांधी – निधन

कोथरुड पुणे येथील श्री. किशोरजी कांतीलालजी गांधी (वय ६४) यांना २३ जानेवारी २०२५ रोजी अल्प आजाराने निधन झाले. कोथरुड श्री संघाचे संस्थापक सदस्य व ट्रस्टी होते. साधु-संतांच्या विहार सेवेत ते सक्रीय भाग घेत होते. त्यांच्या मागे पुत्र नितीश, सुन, नातू असा परिवार आहे.

श्रीमती प्रमिलाबाई मुनोत – निधन

पुणे मार्केटयार्ड येथील राजेंद्र विजयजी मुनोत यांच्या मातोश्री श्रीमती प्रमिलाबाई (वय ८३) यांचे वृद्धापकाळाने ११ जानेवारी २०२५ रोजी निधन झाले. त्यांच्या मागे राजेंद्र, कमलेश ही दोन मुले, सुना, नातवंडे असा परिवार आहे.

श्रीमती हिराबाई खाबिया – निधन

पुणे येथील श्रीमती हिराबाई गिरधारीलालजी खाबिया (वय ९२) यांचे ११ जानेवारी २०२५ रोजी वृद्धापकाळाने निधन झाले. त्या अतिशय धार्मिक व प्रेमळ स्वभावाच्या होत्या. त्यांच्या मागे महेंद्र व सुरेंद्र ही दोन मुले, सौ. मधुबाला राजकुमार चोरडिया, सौ. मिना प्रदीप चोरडिया या दोन मुली, सूना, नातू असा परिवार आहे.

श्री. कांतीलालजी सांकला – निधन

नाशिक येथील श्री. कांतीलालजी घेवरचंदजी सांकला (वय ८५) यांचे ८ जानेवारी २०२५ रोजी निधन झाले. त्यांच्या मागे प्रशांत, पंकज ही दोन मुले, सौ. प्रेरणा गिरीश नवलखा, सौ. पल्लवी विकास भंडारी या दोन मुली, सूना, नातू असा परिवार आहे.

श्री. योगेशजी मुनोत – निधन

नगर : येथील वर्धमान प्लायवूडचे संचालक योगेश (गुड्डु) सुरेश मुनोत (वय ५०) यांचे दि. १५ जानेवारी २०२५ रोजी पुणे येथे दीर्घ आजाराने निधन झाले. त्यांच्या पश्चात आई, पत्नी, बंधू शैलेश, मुलगा रितिक, मुलगी, सून असा मोठा परिवार आहे. जय आनंद महावीर युवक मंडळासह विविध सामाजिक संस्थांच्या सामाजिक कार्यात ते सातत्याने योगदान देत होते.

सुरक्षा - १८

**Safety is full-time job
don't make it part time practise**
सुरक्षा पूरे दिन की नौकरी है
उसे पार्ट-टाईम प्रेक्टीस मत बनाइए ।

लेखक : आचार्य विजय रत्नसुंदर सूरिश्वरजी म.सा.

(क्रमशः)

‘एक ही जिंदगी में कितनी जिंदगियाँ देखी है
दुनिया की पगडंडी ऐसी है कि हमने अपनी
आत्मा खोयी है

किसी अज्ञात कवि की ये पंक्तियाँ यही सूचित
करती है कि गुम हुए पैसे को खोज लेने में हमें फिर भी
कामयाबी मिली है ।

लेकिन, जो जिंदगी हमारे हाथों में ही थी उस
जिंदगी को हम खो बैठे हैं ।

किसमें ?

यह यदि आपका प्रश्न है तो उसका एक ही
जवाब है ।

भ्रम में ।

‘संपत्ति में सुख’ यह भ्रम है ।

‘स्त्री में स्वर्ग’ यह भ्रम है ।

‘सत्ता में सार्थकता’ यह भ्रम है ।

‘जिंदगी तो बहुत लम्बी है’ यह भ्रम है ।

‘पूरी जिंदगी सावधान रहने की कोई जरूरत नहीं
है’ यह भ्रम है ।

भ्रम की आश्चर्यकारी विशेषता यह है कि वह
जीवित होता है तब तक ही सुख का अनुभव होता है
और वह टूटता है तब मानो दुःख का पहाड़ टूट पड़ा हो
ऐसा महसूस होता है ।

जवाब दो ।

मंदिर में रात को बारह बजे नहीं जा सकते, परन्तु
रात को बारह बजे मृत्यु नहीं ही आएगी यह निश्चित है
भला ? कचरे के ढेर के पास प्रधानमंत्री नहीं जाते,
परन्तु मृत्यु उद्यान में ही आयेगी यह निश्चित है भला ।

अरबपति भिखारी से मिलने के लिए नहीं जाता
परन्तु मृत्यु चक्रवर्ती से मिलने नहीं ही आयेगी यह
निश्चित है भला ?

एक रुपए की पुँजी पर एक लाख का हार नहीं
मिलता, परन्तु करोड़ों रुपए हों तो मौत आपसे मिलने
नहीं ही आएगी यह निश्चित है भला ?

यदि नहीं तो प्रश्न यही उठता है कि हमारी
सजगता अल्पकालीन चाहिए ?

दीर्घकालीन चाहिए ?

या फिर यावत्कालीन चाहिए ?

अलबत्ता, मृत्यु तो सूर्यास्त जैसी है ।

सूर्यास्त को रोकना नामुमकीन है वैसे ही मृत्यु को
रोकना असंभव है ।

लेकिन, एक काम आप अवश्य कर सकते हो ।

आसमान में सूर्य जब तक है तब तक उसके
प्रकाश में आप आपके मनपसंद कार्य अवश्य पूर्ण कर
सकते हो । बस, उसी प्रकार, जब तक मृत्यु नहीं आयी
और जीवन आपके हाथों में है तब तक आप चाहें
जितने सत्कार्य कर सकते हो ।

संक्षेप में, मृत्यु को आने से भले ही रोका नहीं जा
सकता, परन्तु मृत्यु को सुधारने का एक ही विकल्प
है ।

पल-पल की जागृति । प्रतिपल की सावधानी । ●

समाजाची आवड, समाजाची निवड

जैत्र जागृति

**Lucky
Saturday**

WIN - 78,800/-

TOTAL CASH PRIZES

Area 37 weekly Tambola (Housie) event
EVERY SATURDAY

**Sunday
Old Monk &
Old Movies**

Enjoy a laid back Sunday with your favorite drink, mouth watering food and favorite vintage movies!
EVERY SUNDAY

**Monday blues
by the pool**

Nothing more rejuvenating than a relaxing swim, kill Monday blues with a dip in the pool
(For members only)

**Corporate
Tuesdays**

**15%
OFF**

Show your ID card and avail a 15% off on all 'day' amenities (activities and restaurants) at the club
EVERY TUESDAY

**Vyapari
Wednesdays**

**15%
OFF**

Drop your business cards & avail a 15% of on F&B while you sing your heart out with Karaoke Nights!
EVERY WEDNESDAY

TGIT - VEGA

**15%
OFF**

Thank god its Thursday - avail 20% off at VEGA The Pure Veg restaurant @ Area 37 Club
EVERY THURSDAY

**Friday
Ladies Me
Time**

**15%
OFF**

All a woman wants is 'Me Time'
Cards, Gossip, Games, Food & Dance
(Pre-Booking Mandatory)
EVERY FRIDAY

Area 37 Club, 182/B, Block A,
Bibwewadi Kondhwa Rd,
Lullanagar Pune

KNOW MORE
9939753737

SCAN

